

COMUNICARE

fără bariere

Buletin electronic
Nr. 4, Iulie, 2013

*"Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată."*

A. Mateevici

Din Sumar:

- 1. Proiectul: „Instruirea Lingvistică a Funcționarilor Publici din Republica Moldova (2012-2013)”*
- 2. Proiectul: „E-learning - mijloc de integrare socială”*
- 3. Raport de monitorizare a programului de instruire lingvistică pentru minoritățile naționale din Republica Moldova*
- 4. Opinii, experiențe și lecții învățate*
- 5. Schițe didactice*
- 6. Corectitudinea limbii*
- 7. Cursuri gratuite de limba română*
- 8. Concurs de selectare a participanților la Proiectul “E-learning - mijloc de integrare socială”*

Dumitru Matcovshi in memoriam

Dumitru Matcovschi: *Comunismul ne-a piticit, astăzi există o gravă criză de moralitate.*

Fragmente dintr-un interviu acordat pentru AGERPRES, 2011

În 1988 a avut curajul să publice în revista "Nistru", pe care o conducea, articolul lui Valentin Mândăcanu "Veșmântul ființei noastre", care a revoluționat dezbaterile publice privind destinul și rolul limbii române.

Un moment tragic era cât pe ce să-i curme viața la 17 mai 1989, fiind strivit de un camion. Urmează o lungă perioadă de recuperare fizică și morală, la Chișinău, Moscova și București. Suportă peste douăzeci de intervenții chirurgicale și ani grei de luptă cu sine. Suferința nedreaptă însă i-a călit și mai mult conștiința. Iar în această vară poetul s-a strecurat la masa umbrelor, fiind înmormântat în satul său natal, Vadul-Rașcov.

Viața mea demult nu mai este poezie, este o zbatere nebună pentru o gură de aer, dar strâng pumnii și rezist. Mă simt străin în Moldova, dar în Basarabia mă ține dorul. Nu pot să nu strig. Eu cred în bine, am principii, convingeri. Am și eu păcate omenești, nu am însă pete pe conștiință. Astăzi, însă, există o gravă criză de moralitate, or criza de moralitate este prăpăstioasă, nicio criză economică nu-i ca ea. M-a bucurat viața și tot viața m-a întristat. Nu m-am săturat de ea, bună, rea, dar nu m-am săturat. Viața e una întotdeauna și-i ca lumina,

a tuturor, numai de viață, numai de viață, numai de viață îmi este dor. Poezie fac, dar viața mea demult nu mai este poezie, este o zbatere nebună pentru o gură de aer, e și un blestem altfel spus, e și o rugăciune, mai puțin lacrimă. Nu sunt sentimental, strâng pumnii, strâng dinții și rezist. Dar lupta vieții este foarte grea... Se pierde omul din om, sufletul se pierde, murim neîmpăcați, certați între noi, dar și cu morala certați. Lumea e pe dos și nu credeam că are un temei vorba populară – mi-e teamă că mâine va fi și mai rău... Și, totuși, mai frumoasă decât viața numai viața poate fi... Am scris multe cărți, cărțile mele au fost citite, poezia se cântă, dramaturgia se montează, au avut loc 13 premiere în 30 de ani. Toate acestea sunt bucurii.

Un critic literar din România, Teodor Codreanu, îmi spunea că sunt "un Don Quijote basarabean". Cum să nu te bucuri de aceste vorbe, când cavalerul tristei figuri este cel mai desăvârșit personaj. Nu e alt roman mai mare decât

"Don Quijote". ...Mai sper, mai cred,
mai lupt. De schimbat, însă, nu mă voi
schimba niciodată.

Eu sunt întâi și întâi om, iubesc, aici
e totul. De aici și sensibilitatea, probabil.
De aici și poemele mele dedicate femeii,
copiilor, sufletelor dragi. Poezia "Doar
femeia" nu mai țin minte când și cum
am pus-o pe hârtie. În orice caz, era
înainte de marea cumpănă.

N-am gândit-o. Pur și simplu m-a lu-

minat Cel de Sus, a fost o scânteie, dar,
poate, că și o femeie concretă, nu mai
contează acum...

Femeile mele sunt mai înțelepte decât
mine, mai iertătoare, mai darnice, mai
blânde la inimă, își poartă crucea cu
demnitate. Dacă n-ar fi fost ele, nu știu ce
s-ar fi întâmplat. Dar, cum să nu fie? Nici
nu-mi pot imagina că s-ar putea întâmpla
să rămân al nimănui...

Limba maternă

de Dumitru Matcovschi

Limba maternă ca floarea eternă
de busuioc și de dor.
Dor de țărâne, de doine bătrâne,
de freamătul codrilor.
Ea ne adună cu soare și lună,
cu viitor și trecut:
frunza de laur bătută din aur
de-un meșter necunoscut.
Vine din vreme și urcă-n poeme
Lângă baladă și rost.
În mit, din țară paște-o mioară
Frate ciobanul mi-a fost.
Vine din soarte pășind peste moarte
cu bucurii și dureri.
În cer, departe, Luceafărul arde,
astăzi mai tânăr ca ieri.
Limbă de pâine, de neam ce rămâne,
casa cu masa din prag.
Cântă și plânge când roua o frânge
ramura verde de fag.
Limbă de pace, de suflet ce tace
neînfricat și imens
Crește Pământul și umple cuvântul
cu adevăr și cu sens.

Realizările programului

Proiectul: „Instruirea Lingvistică a Funcționarilor Publici din Republica Moldova (2012-2013)”

Obiective realizate:

Cursuri de limba română

- Au fost organizate cursuri de instruire lingvistică de durată în 17 localități din regiunile de sud, centru și nord ale Moldovei: Chișinău, Comrat, Ceadâr-Lunga, Taraclia, Cahul, Vulcănești, Bălți, Drochia, Ocnița, Briceni, Bălcăuți, Nihoreni, Stoianovca, Vălcineț, Călărașauca, Copceac și Avdarma.

- **485 beneficiari, 27 grupe** au finalizat cursurile la nivelele A1 și A2.
 - 192 beneficiari au finalizat la nivelul A1
 - 293 beneficiari au finalizat la nivelul A2

- A fost elaborat și editat un program cu materiale suplimentare cu genericul „Să comunicăm prin imagini”, în scopul îmbunătățirii competențelor de comunicare a cursanților.

- Curriculum-ul ANTEM, întocmit potrivit rigorilor specificate în Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi, a fost modificat și aprobat de Ministerul Educației.

- Am susținut un training de instruire metodică pentru profesorii noi;

- Au avut loc 31 sesiuni de monitorizare în regiunile de Sud, Nord și Centru ale Moldovei cu participarea staff-ului și a experților ANTEM;

- Au fost elaborate și distribuite patru buletine electronice cu caracter lingvistic și metodic, de care au beneficiat direcțiile generale de învățământ, liceele, ONG-urile etc.;

- Au fost semnate 26 acorduri de colaborare cu administrațiile publice locale, direcțiile generale de învățământ, liceele, gimnaziile, comisariatele de poliție ș.a.;

- Au avut loc evenimente publice, cu implicarea autorităților centrale și locale, pentru soluționarea problemelor privind necesitățile lingvistice ale etniilor din RM.

Proiectul: „E-learning - mijloc de integrare socială”

Primul soft educațional („Învățăm româna la distanță”, www.invat.antem.org) oferă posibilitate tinerilor, reprezentanți ai minorităților naționale din RM, să studieze limba română on-line;

- 400 beneficiari ai platformei e-learning din regiunile de Sud, Nord și Centru ale RM;

- 20 profesori au fost instruiți în domeniul utilizării soft-ului “Învățăm româna la distanță”;

- 1000 persoane au fost informate despre metodele interactive de instruire: elevi, studenți și profesori.

- A fost elaborată platforma electronică pentru nivelele A1 și A2

- A fost lansat sistemul de videoconferință în platforma de instruire www.invat.antem.org

Raport de monitorizare a programului de instruire lingvistică pentru minoritățile naționale din Republica Moldova

I. Date referitoare la programul de instruire

Obiectivul general al programului: Instruirea lingvistică a minorităților naționale din Republica Moldova, finanțată de Înalțul Comisar pentru Minorități Naționale OSCE Haga

Arealul geografic: pe întreg teritoriul RM.

Absolvenți: 2380 de oameni.

II. Constatări privind programul de formare lingvistică

2.1. Condițiile de acces au fost respectate în proporție de 50%. Numărul mare de solicitări nu a putut fi acoperit financiar.

2.2. Prin programul de formare se asigură dobândirea competențelor lingvistice, conform standardelor europene și Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi.

2.3. Este respectată durata pentru fiecare nivel

Din 2008 - 2013 nivelele A1-A2 - 120 de ore+12 ore de imersiune + 12 ore de evaluare

Nivelul B1 - 80 de ore + 6 ore de imersiune + 8 ore de evaluare

2.4. Locul de desfășurare este cel declarat în raportul de activitate sau în comunicările făcute ulterior de trainer: școală, universitate, primărie, spital, comisariate de poliție etc.

2.5. Modalitățile de organizare a programului de formare sunt cele declarate și permit realizarea obiectivelor. Până în 2011 ANTEM a oferit cursuri de instruire tradițională, bazată pe metode noi de predare-învățare, inclusiv imersiune lingvistică și culturală, o școală de vară pentru traineri. În 2012 am avut și instruire bazată pe platforma web.

2.6. Planul de pregătire este respectat și permite realizarea obiectivelor propuse. Au avut loc diverse campanii de promovare a programului pe parcursul întregului an de studii, 2 mese rotunde, 2 cluburi de discuții, 3 seminare, 12 întrevederi cu beneficiarii. Autoritățile locale au fost mai bine informate. Am urmărit feedback-ul chestionarelor.

Au fost susținute criteriile de selecție a trainerilor, în proporție de 80%. Egalitatea de gen nu poate fi respectată, din cauza lipsei de bărbați-specialiști în domeniul filologiei, dar și a cadrelor didactice de calificare înaltă în localități mai mici.

Criteriile pentru traineri:

Studii universitare în domeniul filologiei, specialitatea româna pentru alolingvi, experiență de cel puțin trei ani de predare a limbii de stat, ca a doua limbă, cunoașterea excelentă a limbii române și vorbirea fluentă a limbii ruse, aplicarea principiilor de instruire a adulților, cunoașterea calculatorului Ms Office (Word, Excel, Power Point), Internet, experiență în elaborarea și implementarea programelor de cursuri, abilități în domeniu, evaluarea cunoștințelor cursanților, însușirea principiilor feedback-ului, vârsta cuprinsă între 26-60 de ani, egalitate de gen, arie geografică extinsă.

Criteriile de selectare a cursanților au fost respectate în proporție de 90%

Pentru cursanți: să fie alolingv, cetățean al Republicii Moldova, angajat în sectorul public, (administrare publică, educație, medicină, poliție); primează ordinea înscrierii în programe; de asemenea solicitarea de înscriere la curs din partea Primăriei, a Administrației raionale, a Direcției de învățământ sau a altei instituții de stat, o scrisoare de motivare semnată de instituția solicitantă sau persoana solicitantă. Au prioritate persoanele care nu au absolvit cursuri de însușire a limbii de stat în ultimii 6 ani; cu vârste cuprinse între 18 și 60 de ani, egalitate de gen, arie geografică extinsă.

2.7. Numărul de participanți este mai mare decât cel planificat și în proporție de 90% corespunde resurselor alocate. Activitatea de imersiune lingvistică nu a fost acoperită financiar, de aceea poate fi considerată muncă de voluntariat.

2.8. Formele și modalitățile de evaluare a programului de formare sunt aplicate și valorificate. ANTEM transmite rapoarte trimestriale și finale finanțatorilor, Ministerului Justiției și Biroului Relații Interetnice. Semestrial, uneori și trimestrial, grupul de evaluatori de la Haga vine în vizită de monitorizare în Moldova, merge la cursuri în diverse localități.

2.9. Curriculumul de instruire revizuit va fi pus în aplicare din toamna anului 2013. Până în prezent, la baza Programului era Curriculumul elaborat de ANTEM și aprobat de Ministerul Educației în 2008.

2.10. Formele și modalitățile de evaluare a participanților la program sunt aplicate, în conformitate cu Culegerea de teste, elaborată de ANTEM și care corespunde standardelor europene.

III. Constatări privind resursele necesare derulării programului de formare

3.1. Spațiile, destinate programului de instruire, sunt adecvate ca dimensiuni și mod de organizare în proporție de 60%. Sunt localități, în care autoritățile locale au pus la dispoziție, în baza acordului de colaborare, sala de curs cu tablă electronică modernă. Dar majoritatea instituțiilor nu sunt dotate tehnic, ceea ce împiedică realizarea cu succes a programului. În 2013 au apărut și probleme cu spațiul, după ce școlile au trecut la autofinanțare. Directorii de școli insistă să fie achitate serviciile de arendă, deoarece primăriile nu acoperă cheltuielile pentru lumină, căldură și personal tehnic.

3.2. Dotările, prevăzute în programul de formare lingvistică, sunt insuficiente. Din proiect sunt puse la dispoziție, pentru fiecare trainer, echipamente de prezentare de tipul: tablă, rechizite: pix, carioce, fișe cu lipici, caiete, hârtie A4, hârtie colorată. Sunt asigurate materialele consumabile necesare desfășurării procesului de instruire, în cantitatea adecvată. În prezent în sălile de studiu lipsesc calculatoarele, retro/video-proiectorii, aparatura video/TV etc. În 2011 ANTEM a făcut o solicitare de finanțare din Fondul de rezervă al Guvernului pentru următoarea etapă a Programului din anii 2012-2015, în valoare de 400.000 lei. Bani vor fi destinați procurării echipamentului, care va fi utilizat atât în Programul de instruire, cât și în școlile unde activează trainerii locali care sunt și profesori: laptopuri pentru trainerii locali – 17 x 6 000 lei = 102 000 lei, proiectoare pentru sălile de studii – 17 x 8 000 lei = 136 000 lei. Dar deocamdată nu avem un răspuns la solicitarea ANTEM.

3.3. Există suporturi de curs/manual, caiet, tabele de gramatică, carte de imagini, casete audio, video, CD pentru fiecare participant.

IV. Constatări privind resursele umane necesare derulării programului de formare lingvistică

4.1. ANTEM are acorduri de colaborare, atât cu primăriile, cât și cu Direcțiile de Învățământ. Acestea au pus la dispoziție baza de date cu profesorii de limba română din întreaga republică, ceea ce facilitează selectarea cadrelor didactice, necesare procesului de instruire. Formatorii sunt în număr suficient pentru localitățile, în care este implementat proiectul. ANTEM a pregătit 47 de profesori din mai multe localități ale Moldovei, inclusiv Transnistria. Aceștia au fost instruiți, în baza metodologiei moderne de predare/învățare, în conformitate cu Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi. ANTEM colaborează cu 10 experți, doctori conferențieri, specialiști în pedagogie, metodică, lingvistică, tehnologii informaționale. Profesorii/Trainerii au titlul de doctor în filologie, de asemenea au grade didactice: superior, unu și doi.

Cu toate acestea, în unele localități mici nu avem specialiști, care cunosc foarte bine limba română.

4.2. Există acordul scris al trainerilor pentru participare la programul de instruire lingvistică cu o anexă, în care sunt stipulați termenii de referință. Fiecare cursant depune o cerere, în care sunt indicate și obligațiunile acestuia.

4.3. 99% dintre trainerii au un proiect didactic, bazat pe un Curriculum elaborat de ANTEM.

4.4. 80 % dintre participanții la proiect, reprezentanți ai autorității publice locale, asigură evidența participanților la cursuri și soluționează problemele ce țin de implementarea programului.

V. Constatări privind rezultatele procesului de instruire

- număr total de cursanți la programul de instruire evaluat - 300 din 497
- număr de programe de instruire - 14 atât pentru instruire tradițională, cât și pentru instruire la distanță
- rata medie de abandon - 4%
- rata medie de promovare la următorul nivel - 96%

VI. Concluziile monitorizării

• Proiectul ANTEM a avut impact și în alte domenii de utilizare și însușire a limbii (învățarea Limbii Române în școlile primare și gimnaziile, formularea de politici/atitudini (pozitive și negative) de stimulare, bazate pe expunerea generală a utilizării limbii de stat, de exemplu, prin intermediul mass -media.

• În grupul de beneficiari au fost incluși și specialiști din domeniul educației, manageri școlari, profesori - educatori. Faptul a influențat pozitiv asupra reformării sistemului de instruire și de educație multilingvă în școli.

• Astfel, peste 20 de profesori alolingvi predau astăzi în două limbi științele naturii, cultura fizică, desenul.

• 10 dintre trainerii noștri au devenit experți în teritoriu și organizează trimestrial activități de perfecționare lingvistică și metodică.

• 100 de cursanți au evoluat în domeniul profesional, 8 au obținut posturi mai mari (au devenit directori de școală, centre), 10 sunt șefi de direcție, 20 au poziția de consultant superior, 30 au trecut de la poziția de specialist principal la consultant, 10 au devenit ofițeri, 30 de persoane au trecut la alt loc de muncă, mai bine plătit.

Opinii, experiențe și lecții învățate

Ala Zavadschi, dr. în filologie, conf.univ., expert ANTEM

Fiecare an de studii este memorabil, atât pentru cursanți, cât și pentru profesori. Anul de studii 2012-2013 a fost unic în felul său, pentru că grupurile de cursanți (2) au fost diferite. În general, pentru ambele părți este o provocare și fiecare așteaptă să vadă, cum se va descurca partea cealaltă.

Am avut o grupă cu un nivel destul de bun de cunoaștere a limbii române, sunt medici, volens-nolens trebuie să discute cu pacienții. Deși limbajul lor e presărat de regionalisme, calchieri din limba rusă, șabloane învechite, cursanții au fost receptivi la toate nuanțele, pe care le însușeau și îmi exprim speranța că vor fi niște vorbitori buni de română.

Pentru cealaltă grupă, de profesori, de vârsta a doua, a însemnat, în primul rând, a demola niște stereotipuri (limba română – limba ”moldovenească”), în al doilea rând, a exclude niște forme învechite, perimate și înlocuite cu forme recente de exprimare, în al treilea rând, a demonstra, cu rezultate concrete, că vârsta nu este un impediment pentru a învăța o limbă.

Fiecare lecție a fost un examen, pe care îl susțineau toți cu stoicism, nota nu mai conta nici pentru mine, nici pentru cursanți, trebuia să depășim orice situație, ca să mergem mai departe.

A fost dificil? Nu. A fost provocator, incitant, problematic, surprinzător, uneori enervant. Ne-a salvat bunul simț, educația, toleranța față de unele păreri contradictorii. Și finalul a încununat opera. Da, s-a demonstrat și s-a acceptat ideea că e vorba de limba română, că e o limbă cu multiple nuanțe de exprimare, că trebuie să o însușim, iar testele au fost accesibile pentru nivelul lor de cunoaștere a limbii.

M-am bucurat sincer pentru succesul câtorva cursanți, care au obținut rezultate frumoase. Le doresc să comunice cât mai mult în limba care ne unește!

Tamara Iasacov, grad didactic superior, trainer local, Briceni

Activând în ANTEM din 2008, am constatat că este un program bine gândit, alcătuit anume pentru adulți. Funcționarii publici, care au fost instruiți în această perioadă (în fiecare an 2 grupe a câte 20-22 de cursanți), au rămas mulțumiți de manualele, caietele, tabelele gramaticale, materialele didactice, CD-urile puse gratis la dispoziția lor, pentru a studia limba țării în care locuiesc. Toți au venit la cursuri, fiind motivați în cele mai multe cazuri de necesitățile

de serviciu. Mulți dintre ei au mai frecventat cursuri de limba română, dar acestea, pe care le-a propus ANTEM-ul, sunt cele mai reușite. Din spusele celor, care au absolvit cursurile, ANTEM-ul a reușit să facă față așteptărilor. Acest curs i-a ajutat foarte mult să se integreze în societate. La final s-a constatat că audienții și-au perfecționat competențele lingvistice la un nivel mediu, ca să nu se sfiască să vorbească în public sau să țină un discurs în limba română.

La conferințele de totalizare, la mesele rotunde, atât cursanții, cât și reprezentanții autorităților locale au adus mulțumiri pentru ANTEM, Înalțul Comisar pentru Minorități Naționale OSCE de la Haga pentru posibilitatea de a învăța gratis limba română. Doleanțele lor de a studia la nivelul incipient A1 mai mult timp, au fost satisfăcute. Sperăm că se va putea da curs cererilor de a studia și în Proiectul „Româna la distanță”, unde vor avea posibilitatea de a-și spori abilitățile deja căpătate.

Grigore Gardinant, grad didactic I, trainer local, Comrat

Pe parcursul predării limbii române, în calitate de trainer local, am învățat mai multe lecții. În primul rând, am observat că tot mai numeroși reprezentanți ai minorităților naționale din Republica Moldova și, în special din UTA Găgăuzia, doresc să cunoască limba de stat. De limba română au nevoie nu doar conducătorii instituțiilor, întreprinderilor, dar și angajații. Deseori, angajații care nu sunt înscriși la cursuri, auzind vorba românească, se opresc și ascultă cu mare interes, unii chiar își notează câte o expresie. Aceasta dovedește că, împreună cu dezvoltarea economică, socială și culturală, în Moldova, crește și interesul pentru limba română.

În al doilea rând, dorința de participare în viața politică a statului, îi impune pe mulți oficiali să studieze limba de stat. Ei sunt respectați, atunci când pot răspunde mai repede adresărilor/solicitărilor oamenilor.

Și în al treilea rând, consider că numărul cursanților se va majora semnificativ, dacă noi, formatorii, vom fi dotați cu echipamentul tehnic necesar pentru o activitate performantă.

Eugenia Mandaji, grad didactic superior, doctorandă, trainer local, Taraclia

Sunt mândră și mulțumită că am posibilitatea să activez în programul de instruire Lingvistică a Minorităților Naționale din Republica Moldova. Pe parcursul acestor ani am instruit o bună parte din cetățenii orașului Taraclia. Anul curent am avut ocazia să lucrez și cu grupe din raionul Taraclia (s. Corten, s. Valea Perjei, s. Albota de Jos), de asemenea din satul Copceac.

Am observat că există dorința de a cunoaște limba de stat, dar și tradițiile naționale. Cursanții au frecventat orele în mod regulat, iar toate absențele au fost motivate.

Programul de Instruire Lingvistică a Minorităților Naționale din RM rămâne actual. Fiecare lecție ne-a lăsat o amintire plăcută, prin rezultatul obținut. Fiecare grupă de cursanți ne-a făcut mai bogați, prin legăturile de prietenie stabilite între reprezentanți ai diferitor etnii din Moldova. Proiectul contribuie la integrarea lingvistică a minorităților, consolidează relațiile dintre oamenii care conviețuiesc pe același teritoriu.

Astăzi toți suntem în așteptarea unui nou an de studii, când vom continua însușirea limbii de stat cu grupele de nivelul II și nivelul I. Vă aduc mulțumiri, din partea mea și a cursanților, pentru posibilitatea de a studia limba țării și a activa în acest proiect.

Marina Balova, doctorandă, trainer local, Ceadâr-Lunga

Din an în an crește numărul de adulți interesați să însușească limba de stat. Motivele înscrierii la cursurile de limba română, organizate de ANTEM, sunt diferite: dorința de a dialoga cu toți oamenii, de a se simți liber, de a-și găsi un post bine plătit, de a avansa pe plan profesional, de a ajuta copiilor la temele pentru acasă etc. Dar indiferent de motivul invocat pentru studiu, dacă este dorință, sunt și rezultate.

Unul dintre exemplele elocvente, în acest sens, este al educatoarelor din UTA Găgăuzia. În grădinițele pentru copiii de aici au fost create câteva grupe, în care ei trebuiau să învețe în limbile română și găgăuză.

Astfel, cadrele didactice au fost motivate să învețe limba română, ca să activeze în aceste grupe, predând-o preșcolarilor. Dar, aceasta ar presupune mai multe ore, prin urmare și un salariu mai mare.

Educatoarele erau responsabile, disciplinate și sârguincioase. Imediat după absolvirea cursurilor, trei persoane (Ludmila Barbăneagră, Svetlana Telpiz, Parascovia Cealâcu) au fost avansate pe plan profesional, având dreptul de a preda limba română în grădinițe.

Organizația ANTEM face un lucru important, pentru că întinde o mână de ajutor celor care-s dornici de a însuși limba oficială, creând toate condițiile necesare învățării.

Alina Gutul, trainer local, Rîșcani

Mă simt fericită! Sunt ucraineană. Am avut posibilitatea cândva să studiez la Universitate limba română. Am avut diferite sentimente! Uneori plângeam, uneori eram bucuroasă de rezultatele obținute. Studiam, dar nu eram convinsă că voi prieteni cu această limbă...Timpul trecea. Activitatea mea pedagogică a început cu lecții de limba română în ciclul primar - primul pas a fost făcut și s-a pornit... .

Trei ani în urmă mi s-a oferit ocazia să predau la cursul de studiere a limbii de stat promovate de ANTEM. Am acceptat această propunere, deși nu a fost simplu să iau decizia de a lucra cu colegii mei și cu echipa administrativă a liceului, pentru că înțelegeam cât de important este să dai o mână de ajutor celui ce are nevoie, înțelegeam toate greutățile acestui proces de studiu și necesitatea acestor cursuri de instruire. Știam că va trebui să muncesc, pentru a-i învăța pe alții, dar, în același timp, voi crește și eu. N-a fost și nu este ușor, dar satisfacția pe care o aveam la finele fiecărei ore de curs acoperea străduința ce o depuneam. Mă bucură mult faptul că discuțiile în limba română pe care le organizam cu cursanții mei, erau apreciate la un nivel înalt. Astăzi, fiind în concediu de maternitate, iarăși studiem româna împreună cu cursanții raionului Rîșcani, dar acum la distanță.

Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova împreună cu Ministerul Tineretului și Sportului al Republicii Moldova și cu Biroul Relații Interetnice al Republicii Moldova a organizat instruirea prin tehnologia Educației la Distanță cu sistemul de videoconferință. Pentru mine e ceva nou și destul de greu. De ce? Aplicarea altor modalități de studiu, de verificare pe parcurs și de evaluare finală cere schimbarea atitudinii tale de profesor față de cursant și de cerințele programului de instruire la distanță. Bineînțeles că e și interesant, e ceva nou în instruirea lingvistică a alogenilor din Republica Moldova, este ceva modern în ziua de astăzi. Eu consider că unitățile conțin informațiile necesare pentru un început, pentru comunicare într-un mod elementar, pentru dezvoltarea abilităților de comunicare dacă... cursantul este obișnuit să lucreze independent, are calități necesare personale. Rolul profesorului e schimbat, e ceva nou, neobișnuit și cere modificarea atitudinii față de cursant, față de evaluare și față de activitatea profesională (e vorba de lipsa comunicării vii). Totodată ne perfecționăm abilitățile profesionale, simțindu-ne cetățeni ai acestei minunate țări, "pe un picior de plai pe o gură de rai".

Așadar, mulțumesc destinului și echipei ANTEM că mi-au oferit această șansă și sper că reușesc să aduc oamenilor mesajul graiului românesc.

Albina Popovici, cursantă, Director adjunct al Liceului „T.Șevcenco”, or. Briceni

Împreună cu colegii mei de la Liceul Teoretic „T. Șevcenco” am studiat cu plăcere cursul de limba română intitulat „Limba care ne unește”. A fost foarte important pentru mine. Am funcția de director adjunct al Liceului și simt nevoia de a cunoaște bine limba de stat.

Acum, după aceste cursuri, vorbesc cu mai multă încredere în limba română. Pot să-mi expun gândurile mai liber, fără să am temeri. Depun un efort mai mic pentru a citi anumite documente. La fel, înțeleg mai bine conținutul scrisorilor primite, pot da un răspuns adecvat. La ședințele Direcției Educație mă simt mult mai bine, mai sigură.

Am frecventat cu plăcere lecțiile. Manualele sunt interesante, bine alcătuite. În sala de curs a fost întotdeauna o atmosferă plăcută, armonioasă. Discutam pe unele teme ce ne interesau mai mult, susțineam dialoguri. Casetele audio și video variau mult cursurile. Profesoara noastră de română utiliza foarte bine aceste materiale la imersiunile lingvistice.

Mulțumesc mult ANTEM-ului și Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale OSCE de la Haga pentru posibilitatea pe care ne-a oferit-o de a învăța gratis limba țării noastre.

Dmitri Dușcov, cursant, primar, s. Albota de Jos

Acest program este foarte important pentru cetățenii alolingvi, el permite minorităților naționale să se integreze în societate. Limba de stat trebuie s-o cunoască toți cetățenii republicii, inclusiv noi, cei din sudul Moldovei.

Mie, în calitate de primar în comuna Albota de Jos, cunoașterea limbii române îmi permite să soluționez diverse probleme. Sunt conștient că mă aflu în fruntea unui sat, în care locuiesc bulgari, ruși, moldoveni și trebuie să comunicăm cu toții. Avem o grădiniță, în care vin copii moldoveni din Hâdjichei și Hârtop. Împreună cu locuitorii satului am hotărât să formăm la grădinița din Albota de Jos grupe de copii cu predare în limba română .

Schițe didactice

Lecție de recapitulare “ Limba care ne unește”

Nivelul A2

Timp de realizare: 135 de minute

Profesor: **Tamara Iascov**

Obiectivele operaționale

Cursanții vor fi capabili:

*să manifeste curiozitate și interes pentru informațiile audiate;

*să descrie impresii, sentimente;

*să comenteze argumentat opiniile lor;

*să alcătuiască o compoziție la o anumită temă ;

*să improvizeze dialoguri;

*să analizeze fapte, evenimente

Motto: **ORICE LIMBĂ E STĂPÂNĂ LA EA ACASĂ..**

Metoda 3 – 2 – 1

-Numiți 3 factori care v-au impus să vă înscrieți la cursuri.

-Numiți 2 acțiuni care v-ar ajuta să mențineți cunoștințele acumulate la cursuri.

-Trageți o concluzie despre ora de astăzi.

1. Comentați moto-ul lecției, expuneți-vă opiniile. (2-3 enunțuri)

Am azuzit și am uitat, am văzut și am realizat, am frecventat cursul și pot ceva:

2. Numiți câțiva factori importanți care influențează însușirea mai eficientă a limbii române.

* să comunic;

* să scriu / descriu...

*să

*

(Cursanții își vor nota realizările pe fise - lipici în formă de măr, apoi le vor lipi pe poster, pe copacul fără roade.)

Oprește clipa

Închideți ochii și treceți prin memorie cele mai plăcute momente trăite la ore.

La cuvântul “ STOP” deschidem ochii și povestim momentul.

Este remunerat acel cursant care relatează cu pasiune cele întâmplate.

Corectitudinea limbii

Cea mai bine plătită doctoriță sau cel mai bine plătită doctoriță?

Formarea superlativului cu expresia *cel mai* se referă, în acest caz, la adverbul *bine*, nu la adjectivul *plătită*. *Doctorița nu este cea mai plătită*, ci *cea plătită cel mai bine*. Și, întrucât adverbele nu au gen, număr sau caz, superlativul se formează implicit cu *cel* pus la masculin.

Se vede mai ușor forma corectă inversând topica: *Doctorița cel mai bine plătită*, nu *Doctorița *cea mai bine plătită*.

Îmi place de cineva sau îmi place cineva?

Cineva este subiect gramatical (*cineva îmi place*), deci trebuie pus în cazul nominativ, fără prepoziția *de*.

Preț scump sau preț mare?

Un produs este scump atunci când prețul său este mare. *Preț scump* este o struțo-cămilă.

Nu fă asta sau Nu face asta.

Imperativul negativ, pers. a II-a sing., se formează cu infinitivul verbului: *nu mânca*, *nu vorbi*, *nu pleca*. Deci, *nu face*.

Nu se merită să aștepți sau nu merită să aștepți

Formele impersonale cu aspect reflexiv ale lui *a merita* și *a exista* au apărut, probabil, prin contaminare cu construcțiile similare de tipul *nu se obișnuiește*, *nu se justifică*, *nu se face/cade*, dar ele nu au nicio justificare.

Când am venit la tine, tu plecasei deja sau Când am venit la tine, tu plecaseși deja.

Forma verbului la indicativ, mai mult ca perfect, pers. a II-a sing., se construiește cu terminația *-seși*, nu *-sei* (valabilă pentru pers. I sing.): *plecaseși*, *plăcuseși*, *merseseși*, *coborâseși*, *iubiseși*.

A fost investit în funcția de ... sau A fost investit în funcția de ...

Deși au o etimologie comună, verbele *a investi* („a cheltui/plasa bani într-un anumit scop, într-o anumită afacere”) și *a învesti* („a acorda cuiva în mod oficial un drept, o autoritate, o demnitate, o atribuție”) au evoluat diferit ca sens, de unde, probabil, nevoia de a le diferenția și formal, prin adoptarea formei *învesti*.

Anunțuri

Cursuri gratuite de limba română

Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM) informează că, prin suportul financiar al Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga), desfășoară un vast program de integrare lingvistică a minorităților naționale din Republica Moldova.

În acest context, ANTEM oferă posibilitatea funcționarilor alolingvi (funcționari publici, medici, juriști, polițiști, profesori) de a studia gratis limba română și vă propune formarea grupelor a câte 20 de funcționari, astfel contribuind la o mai bună integrare a lor în societate.

Perioada și formatul desfășurării cursului este următorul:

- Nivelul A1-A2 începe în septembrie/octombrie 2013.
- Nivelul B1 începe în aprilie 2014

Cursurile au loc în conformitate cu standardele europene (Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi).

Menționăm că ANTEM pune la dispoziția cursanților materialele didactice necesare: manuale, caiete, casete audio, video, program de instruire la calculator.

Lista solicitanților este așteptată până la 31 august 2013.

Pentru informații: tel. 245712 sau email: antem.moldova@gmail.com

În perioada 2008-2013, au beneficiat de cursuri de studiere a limbii române, organizate de ANTEM, 2000 de funcționari publici, medici, profesori, angajați din sfera economiei, poliției etc.

Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova este o organizație nonguvernamentală, nonprofit, apolitică, care asigură continuitatea programului și are drept scop facilitarea integrării civice, socio-culturale și profesionale, promovarea toleranței interetnice, prin instruire și crearea unui mediu lingvistic favorabil.

Concurs de selectare a participanților la Proiectul “E-learning - mijloc de integrare socială”

Dacă vrei să ai un loc de muncă bine plătit, să ai acces la studii în limba română, dacă vrei să comunici cu diferite persoane, îmbină utilul cu plăcutul și înscrie-te la concursul de selectare a participanților în proiectul E-learning - mijloc de integrare socială.

Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM) lansează un concurs pentru cei care doresc să studieze gratis Româna la distanță în proiectul “E-learning - mijloc de integrare socială”, finanțat de Ministerul Tineretului și Sportului al Republicii Moldova, în colaborare cu Biroul Relații Interetnice.

Instruirea la distanță reprezintă forma principală de comunicare. Toate materialele educaționale, elaborate în mod special pentru acest Program sunt postate pe platforma de internet <http://invat.antem.org>. Procesul educațional este controlat de o echipă de tutori, parteneri regionali și coordonatori.

Pentru participare în Programul de instruire vor fi selectați încă 150 de participanți, care se vor alătura celor 180 care deja studiază limba română în proiect. Toți participanții Programului vor fi, de asemenea, invitați să participe la un seminar regional, care se va desfășura înainte de începutul cursului de instruire.

ANTEM VĂ PROPUNE:
Să studiați limba română în cadrul
Programului de instruire lingvistică pentru minoritățile
naționale din Republica Moldova

**ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A TRAINERILOR EUROPENI
DIN MOLDOVA**
Национальная Ассоциация Европейских Трейнеров Молдовы

Хочешь изучать румынский язык?
**Хочешь получить сертификат
о владении языком?**

- A1-A2 для начинающих
- B1-B2 для развития коммуникативных навыков
- C1 для свободного общения на любые темы
- C2 специализированная лексика (для государственных служащих, экономистов, юристов, социальных работников, медицинских работников, работников полиции и специалистов в области PR)

Республика Молдова, Кишинев,
ул. Иacob Hâncu, 10/1; тел./факс: (+37322) 24-57-12
<http://antem.org> e-mail: antem.moldova@gmail.com

Первым 100 дозвонившимся, скидки!!!!

Echipa redacțională a buletinului:

- **Lucia Cucu**, manager de proiect
- **Adriana Beniuc**, coordonator de proiect
- **Emilia Ghețu**, coordonator al ediției
- **Alexandru Varzari**, concepție grafică

Date de contact ale ANTEM:

Adresa: mun. Chișinău, MD 2005,
str. Iacob Hâncu, 10/1

Tel./fax: (+37322) 24-57-12

E-mail: antem.moldova@gmail.com

Facebook: <http://www.facebook.com/ANTEM>

Site oficial: <http://antem.org>

* Responsabilitatea pentru conținutul articolelor revine în exclusivitate autorilor. Aceștia păstrează drepturile de autor pentru articolele publicate.

** Comitetul de redacție primește propuneri de contribuții la Buletinul electronic *Comunicare fără bariere*.

Acest număr este realizat în cadrul proiectului "Instruirea lingvistică a minorităților naționale din Moldova", finanțat de Înalțul Comisar pentru Minorități Naționale OSCE de la Haga și Guvernul Finlandiei, gestionat în Moldova de Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova în coordonare cu Biroul Relații Interetnice al Republicii Moldova

